

Uj jogszabályok.

Zöld hitel. Régi igazság, hogy minden adósvédő intézkedés akadálya az új hitelnek. Ezért kellett akkor, amikor az egyes hitelügyi kérdések szabályozása tárgyában kelt 5610/1933. M. E. sz. r. a mezőgazdák ellen irányuló árverés és zárlat elrendelésére és foganatosítására halasztást adott, rendelettel gondoskodni arról, hogy ennek ellenére is az 1932. évre akadálytalanul kaphassanak termelési hitelt (ú. n. zöld hitel), ami akként történt meg, hogy az 1560/1932. M. E. sz. r. a termelés céljából nyújtott kölcsönből eredő igényeket —, az 1790/1932. M. E. sz. r. pedig az új termésre folyósított vételárelőleg illetve vételből eredő igényeket, ezen végrehajtási moratóriális jellegű rendelkezések alól kivette. Mindez megismétlődött az 1933. évi termelési hitelre vonatkozóan akkor, amikor a 2500/1933. M. E. sz. r. rendelkezett hasonlóan.

Miután a 14000/1933. M. E. számú ú. n. gazdavédelmi rendelet rendkívüli gazdasági károsodás esetére ismét módot adott az árverés-elrendelésének és foganatosításának elhalasztására, és ezzel viszont megakadályozhatta volna a termelőket az ez évi termeléshez szükséges hitel megszerzésében: a 2600/1934. M. E. sz. r. — amely az 1934. évi mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges hitel előmozdítása tárgyában kelt —, és amellyel tehát a kormány biztosítani akarta a gazdák számára e hitel megszerzésének lehetőségét, kimondta, hogy a gazdavédelmi rendeletben körülírt végrehajtási korlátozásoknak nincs helyük, ha a végrehajtható követelése

1. olyan kölcsönből eredő követelés, amelyet a Pénzüntezeti Központ kötelékébe tartozó pénzüntezetek vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet, illetve tagszövetkezete az 1934. évi mezőgazdasági termelés céljára, az 1934. évi február 28. napja után valósággal készpénzben folyósított;

2. mezőgazdasági termények vételével üzletszerűen foglalkozó bejegyzett kereskedőknek az 1934. évi termésre vonatkozóan a termés betakarítása előtt kötött oly vételi szerződésből eredő követelése, amely vételi szerződés alapján a vevő a mezőgazdának az 1934. február 28-a után valósággal készpénzben vételárelőleget folyósított;

3. az új termésre vonatkozó ú. n. termelési szerződésből eredő követelés, megjegyezve, hogy termelési szerződés alatt a rendelet legális definíciója szerint olyan szerződést kell érteni, amelyben mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa, hasznélvezője, vagy haszonbérlője terménynek meghatározott mennyiségben való termelésére és átadására kötelezi magát.

Hogy pedig a gazda a vételi szerződéssel ne vállalhasson oly kötelezettséget, amelynek már előreláthatólag sem tud megfelelni, a 2. pontra vonatkozóan kimondja a rendelet, hogy az abból, vagyis a vételi szerződésből eredő követelés behajtására irányuló árverés elhalasztásának mellőzését csak akkor kérheti a hitelező, ha az adósvédő

teli ügylet feltételeit az előlegezés feltételeivel együtt kötlévlébe foglalták, és a gazdaság fekvése szerint illetékes községi előljáróság a kötlévlére vezetett záradékban igazolja, hogy a vételárelőleget felvevő mezőgazdának van akkora területű vetése, ültetvénye, szőlője, hogy az előre eladott mennyiséget terméséből előreláthatóan szolgáltatni tudja.

Védett birtok tulajdonosa egyéb védelem alatt is állván, azon védelmi intézkedések felfüggesztését is ki kellett mondani a fentebb körülírt 1—3. alatti esetekre; ez azonban az 1) alatti kölcsön esetén mégis csak attól feltételezetten áll, ha a kölcsönadó a védett birtok kataszteri tiszta jövedelmének kétszeresét, szőlőbirtok esetén ötszörösét meg nem haladó összegű kölcsönt folyósított.

A gazdaadó kötelese az idevonatkozóan kötött szerződést az illetékes helyi bizottságnál bejelenteni, és a termelési kölcsön felhasználásáról a helyi bizottságnak részletes elszámolást benyújtani.

A rendelet még azt a szankciót is tartalmazza, hogy a védett birtok feljegyzését bármelyik érdekelt hitelező kérelmére törölni kell, ha megállapítást nyer, hogy a gazdaadó a hitelezett összeget a hitelezők érdekeinek nyilvánvaló sérelmével nem a gazdálkodás zavartalan folytatásának biztosítására használta fel, vagy hogy a szerződést a szerződő felek csupán színlegesen, a többi hitelezők fedezetének csorbítása céljából kötötték.

OTI. és MABI. alkalmazottak fizetésének lefoglalhatósága. Míg a Végrehajtási Novella 6. §-a a köztisztviselői fizetést az ott jelzett korlátok között lefoglalhatónak tekintette, addig az 1918. évi XXII. t.-c., amely a közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok hivatali járandóságait terhelő tartozások rendezéséről és hitelszükségleteiknek kielégítéséről szól —, 8. §-ban kimondotta, hogy a polgári állami és Máv. alkalmazottak hivatali járandóságaira — köztartozások, közszolgálati viszonyból származó követelések, továbbá az adóst terhelő törvényes tartási követelések kivételével — végrehajtást vezetni nem lehet. Emellett azonban a törvény 11. §-a felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy *a törvény hatályát kiterjeszthesse más közszolgálati alkalmazottakra is.* Ezen felhatalmazás értelmében a törvény végrehajtási rendelete még ugyanazon évben kiterjesztette a törvény hatályát a közszolgálati alkalmazottak három kategóriájára —, nevezetesen az országgyűlés mindkét házánál, a székesfővárosi közmunkák tanácsánál, és kir. közalapítványoknál rendszeresített állásra állandó fizetéssel alkalmazott tisztviselőkre, altisztekre és szolgákra —, egy 1924. évi pü. miniszteri rendelet pedig a vármegyei alkalmazottakra, a honvédség, csendőrség, vám és folyamőrség rangosztályba sorozott tényleges és nyugállományú havidíjasaira.

Már kezdettől vitás volt, kiterjed-e az 1918. évi XXII. t.-c. hatálya az OTI. és MABI. alkalmazottaira, noha a betegségi és bal-eseti kötelező biztosításról szóló 1927: XXI. t.-c. 115. §-a világosan kimondotta, hogy ezen alkalmazottak; közhivatalnokok, akiknek ké-